

Verslag vergadering raadsronde raadszaal d.d. 24 januari 2017

Verslag: de heer Van Vlodrop

Evaluatie nieuwe werkwijze gemeenteraad Maastricht (plenaire behandeling)

Aanwezig:

Fractiewoordvoerders: de dames De Graaf en Nuyts en de heren Sabel, Hoen, Bastiaens, Mertens, Krabbendam, Smeets, Severijns en Peeters

College: wethouder Gerats

Voorzitter: mevrouw Van Ham

Griffie: de heer Cobben en de heer Jutten

Werkgroep: de heer Passenier, de heer Limpens en mevrouw Goossens

De **voorzitter** opent om 20.25 uur de vergadering. Het onderwerp is al eerder aan bod gekomen in een eerdere raadsronde. In dit overleg is ruimte voor een toelichting en discussie over de aanvullingen op het voorliggende stuk. De werkgroep heeft schriftelijk al op de aanvullingen gereageerd. De heer Passenier zal eventuele vragen daarover beantwoorden.

Seniorenpartij (de heer Sabel) deelt mee dat de fractie het fundament van de werkwijze wil verbreden. Daarvoor is eerder een voorstel voorgelegd. Daarbij is goed geluisterd naar de werkgroep. De fractie is tot de conclusie gekomen dat het te vroeg is voor het voorstel. Het is beter om de resultaten van de verbeteringen af te wachten. De heer Sabel concludeert wel dat enkele onderdelen van het voorstel van de Seniorenpartij al actueel zijn, bijvoorbeeld door actuele onderwerpen op een extra dinsdagavond plenair aan de orde te stellen.

De Seniorenpartij stelt verder voor om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om burgers ambtelijke bijstand te verlenen. Het college heeft dit voorstel afgewezen en heeft daar juridische argumenten voor aangegeven. De fractie vindt echter dat burgers hun kennis over het onderwerp waarover ze willen mee spreken, moeten kunnen vergroten. Dat komt ook ten goede aan de dialoog met de burgers. Daarom stelt de fractie voor om de griffie op dat gebied een rol te geven in de vorm van een intermediair tussen de burger en de gemeente. De fractie stelt voor om onderzoek te doen naar ervaringen op dit gebied in Nederland.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Hoen) vindt dat het plenaire debat moet plaatsvinden in de raadsvergadering. Zo staat het ook in de Gemeentewet. Met de voorgestelde werkwijze vinden de discussies echter in achterkamertjes plaats. Ook is slechts een afgevaardigde van een fractie toegestaan in dergelijke raadsrondes. Verder mogen zaken, bijvoorbeeld het standpunt van de fractie, in de raadsvergadering niet worden toegelicht en worden er geen degelijke discussies over belangrijke onderwerpen met vaak grote financiële gevolgen meer gevoerd. Dat alles vanwege de snelheid en efficiëntie van besluitvorming. Dat heeft er onder andere toe geleid dat de media geen interesse meer hebben in de raadsvergadering. De Hoen stelt dan voor om de oude werkwijze te handhaven en het debat in de raadsvergadering te laten plaatsvinden.

PvdA (de heer Bastiaens) is voorstander van de werkwijze in drie parallelle pijlers, onder andere vanwege de betere binding tussen raadsleden onderling, de betere binding met het college (onder andere kan het college de raad bijpraten over zaken), de mogelijkheid van terugkoppeling van werkgroepen en de betere mogelijkheden voor burgers om in te spreken. Spreker benadrukt dat er voor de planning, de flexibiliteit en de inzet van (burger)raadsleden weinig verandert.

GroenLinks (de heer Krabbendam) heeft een motie over dit onderwerp ingediend, waarin de fractie vraagt om voor het zomerreces 2017 een heisessie te organiseren om verschillende debatvormen met professionele begeleiding uit te proberen. De motie bevat een bijlage met verslagen van ervaringen van andere gemeenten.

De **voorzitter** deelt mee dat de besluitvorming is gepland op 31 januari 2017. Zij geeft ruimte voor discussie over de vier voorliggende voorstellen.

D66 (de heer Mertens) is voorstander van dit systeem van vergaderen, waarmee onderscheid gemaakt wordt tussen informeren, discussie en besluitvorming in drie verschillende soorten vergaderingen. De

fractie zal dan ook niet instemmen met het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij. Spreker vraagt de PvdA om nadere uitleg over haar voorstel. D66 steunt het voorstel van GroenLinks voor experimenten op het gebied van debatteren.

De heer Mertens merkt tot slot op dat er sprake is van verschillende soorten stadsrondes (met wel of geen inspraak door burgers en technische vragen door raadsleden). Hij stelt voor om dat duidelijker aan te geven.

SP (mevrouw De Graaf) steunt het voorstel om meer duidelijkheid te geven over de soorten stadsrondes. Als er meer stadsrondes nodig zijn, dan moet dat mogelijk zijn. De fractie steunt het voorstel van de Seniorenpartij om burgers ambtelijke bijstand te verlenen en om daarvoor de griffie in te zetten.

De SP steunt ook het voorstel van GroenLinks voor een heidag, maar benadrukt dat de grootste problemen zich voordoen in de stadsrondes. Verder moet in de raadsrondes voldoende ruimte (niet gehinderd door een format) zijn voor vrije discussies met andere fracties en met het college.

Ook de SP heeft het werken met de drie pijlers hoog op de prioriteitenlijst staan. Naast de voordelen, die ook de PvdA in haar voorstel noemt, zijn er ook knelpunten bijvoorbeeld op het gebied van planning, woordvoerderschap, flexibiliteit en de raakvlakken tussen de verschillende domeinen. Daarom steunt de SP het voorstel van de PvdA (met een formeel format) niet, maar pleit er wel voor om ernaar te blijven streven.

Spreekster beaamt – als reactie op de bijdrage van de Maastrichtse Volkspartij – dat debat in de raadsvergadering is voorbehouden aan enkele specifieke onderwerpen. Fracties kunnen echter ook gebruik maken van een stemverklaring. Het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij staat te ver weg van de nieuwe werkwijze. Daarom steunt de SP haar voorstel niet.

Seniorenpartij (de heer Sabel) steunt het voorstel van GroenLinks om te experimenteren met vergadervormen. Spreker vindt het echter hoogdravend om daarvoor een aparte heidag te organiseren en stelt voor om daarvoor een ochtend of middag in te plannen. Hij benadrukt verder – als reactie op de bijdrage van de Maastrichtse Volkspartij – dat in de raadsronde plenair kan worden vergaderd als vervanger voor discussie in de raad. De fractie steunt het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij daarom niet.

Als reactie op de bijdrage van de PvdA deelt de heer Sabel mee dat er op dat gebied al een kentering gaande is. Het hoeft dus niet met een amendement afgedwongen te worden.

Partij Veilig Maastricht (de heer Smeets) is geen voorstander van deze nieuwe werkwijze. De fractie gaat daarom akkoord met het amendement van de Maastrichtse Volkspartij. De fractie steunt verder het voorstel van de PvdA is tegen de voorstellen van de Seniorenpartij en GroenLinks.

VVD (de heer Severijns) omarmt de nieuwe werkwijze en gaat akkoord met de voorstellen. De fractie stemt dus niet in met het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij. Spreker merkt daarbij op dat ook de journalistiek verandert. Zo zijn er steeds minder mensen beschikbaar voor de plaatselijke politiek. Hij stelt verder voor om duidelijker aan te geven of het gaat om een informatieronde of een stadsronde. De VVD steunt het voorstel van GroenLinks voor een heidag. Spreker is het eens met de opmerking van de Seniorenpartij dat het een beladen term is. De fractie steunt het voorstel van de PvdA niet in verband met de al eerder genoemde knelpunten.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) steunt het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij. Ook de Liberale Partij Maastricht vindt dat belangrijke zaken centraal moeten worden behandeld.

GroenLinks stelt voor om debatvormen in een format te gieten. Spreekster is echter van mening dat voor een goed debat voldoende tijd moet worden genomen. Dat is niet altijd het geval. De Liberale Partij Maastricht pleit er dan ook voor om er voldoende tijd voor te reserveren. Spreekster pleit er verder voor om de 1-minuutronde te laten vervallen. Ze heeft geen behoefte aan een heidag. De fractie steunt het voorstel van de PvdA niet, onder andere vanwege de eis voor een vaste woordvoerder per onderwerp. Mevrouw Nuyts juicht het voorstel van de Seniorenpartij dat de griffie burgers ondersteunt, toe. Zij vindt het niet nodig om onderzoek te doen naar ervaringen op dit gebied. Zij roept de fracties tot slot op om in de stadsrondes ook te reageren op opmerkingen van burgers.

CDA (de heer Peeters) is blij dat de eerder door het CDA aangegeven knelpunten zijn meegenomen in het voorliggende stuk. De fractie pleit ook - in verband met de vaak krappe tijd - voor het schrappen van de 1-minuutronde.

Spreker wil er voor waken dat de griffie wordt opgezaaid met te veel werk. Hij prijst onderdelen van het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij, maar vindt dat die zaken ook in de raadsronde kunnen worden opgenomen. Dat vergt een strikte discipline. Daardoor ontstaat er voldoende ruimte voor debat. Het CDA wil dan ook vasthouden aan het voorliggende voorstel.

De PvdA stelt voor om zaken te clusteren. Het CDA hecht echter veel waarde aan flexibiliteit en houdt daarom vast aan het voorliggende voorstel. Spreker wil er tot slot voor waken dat er debatwedstrijden ontstaan. De besluitvorming moet voorop staan.

GroenLinks (de heer Krabbendam) is het daarmee eens. GroenLinks stelt in haar voorstel voor om de discussie terug te brengen tot de essentie en om herhalingen van zetten te voorkomen. De vorm moet de inhoud volgen.

Seniorenpartij (de heer Sabel) benadrukt dat in de nieuwe werkwijze al sprake is van nieuwe debatvormen.

VVD (de heer Severijns) pleit voor strenge voorzitters die de debatten kort houden.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) vindt dat fracties bij belangrijke onderwerpen voldoende tijd moet krijgen om hun standpunt uiteen te zetten.

CDA (de heer Peeters) vindt de nieuwe werkwijze voldoende en heeft geen behoefte aan een heisessie voor het oefenen van extra debatvormen. De fractie steunt het voorstel van GroenLinks dan ook niet. Spreker kondigt tot slot een amendement aan, waarin de fractie aandacht vraagt voor het voorzitterschap bij belangrijke onderwerpen in raads rondes en voor schriftelijke verslaglegging van informatierondes en stads rondes (met name van de bijdrage van de insprekers).

Maastrichtse Volkspartij (de heer Hoen) prijst het werk van de werkgroep. Spreker merkt verder op dat in raads rondes slechts enkele raadsleden aanwezig zijn. Ook wordt niet aangekondigd dat een raadsronde de raadsvergadering vervangt, zoals soms het geval is. De heer Hoen pleit dus voor meer informatie vooraf. Hij herhaalt dat hij geen voorstander is van punt 12 van het voorstel. Spreker vindt verder de kwaliteit van de voorzitters van de commissies tegenvallen. Sommigen wekken soms zelfs irritatie op. Hij stelt daarom voor om hen, bijvoorbeeld met een heidag, beter op te leiden.

PvdA (de heer Bastiaens) prijst het voorstel van GroenLinks, maar stelt voor om daar – slechts – een ochtend of een middag voor in te plannen. Spreker beaamt dat voorzitters, maar ook wel raadsleden, worstelen met deze nieuwe werkwijze met nieuwe vormen van vergaderingen en nieuwe vormen van debat. Het is een leerproces. Spreker stelt voor om – ook in raads rondes – gebruik te maken van de interruptiemicrofoon en ook om de vergaderruimten op de juiste manier in te richten, onder andere met de mogelijkheid van livestreams.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) stelt voor om de raads rondes, zeker als er belangrijke onderwerpen worden besproken, te laten plaatsvinden in de juist geoutilleerde raadzaal.

PvdA (de heer Bastiaens) denkt dat dit binnen de huidige werkwijze niet haalbaar is. Er is al eerder besloten om belangrijke onderwerpen in de raadsvergadering te bespreken. Spreker zet ook vraagtekens bij de capaciteit van de griffie voor extra ondersteuning van burgers. Hij stelt voor om de griffie om advies te vragen.

De heer Bastiaens constateert dat de meerderheid van de fracties tegen het voorstel van de PvdA is. Hij vindt verder dat werkgroepen hun bevindingen niet voldoende rapporteren aan de raad. Van veel werkgroepen (bijvoorbeeld Cultuur of A2) is onduidelijk wat ze doen. Spreker stelt tot slot voor om de rondvraag terug te brengen in de plenaire sessies en kondigt aan daar een manier voor te bedenken.

De heer **Passenier** merkt op dat de werkwijze van de werkgroepen niet is opgenomen in de voorliggende nieuwe werkwijze. Hij beaamt dat het belangrijk is nog eens te kijken naar de werkwijze en de rapportage van de werkgroepen. Dat staat echter los van de nieuwe werkwijze van de raad.

PvdA (de heer Bastiaens) vindt dat de werkwijze van de werkgroepen wel onderdeel is van de nieuwe werkwijze van de raad.

GroenLinks (de heer Krabbendam) vraagt inzicht in de informatie die burgers van de griffie willen hebben. Hij benadrukt dat burgers al veel informatie kunnen vinden op de website van de gemeente of telefonisch. Ook kunnen zij informatie opvragen in het kader van de Wet openbaarheid bestuur. GroenLinks stemt niet in met het voorstel van de Maastrichtse Volkspartij. De fractie sluit zich aan bij de argumenten van D66. Spreker constateert dat de PvdA haar voorstel intrekt en op enkele onderdelen (zoals de werkwijze en rapportage van werkgroepen) wil terugkomen. Hij is het met die fractie eens om daar nog eens over na te denken.

De heer Krabbendam constateert verder dat er steun is voor het voorstel van GroenLinks voor experimenten met debatvormen. Hij roept ook de tegenstanders op om zich verder te bekwamen in het debatteren. Dan kunnen burgers straks zien dat er in de discussies in de raads rondes op het scherpst van de snede helder wordt gedebatteerd over voor hen belangrijke onderwerpen.

Mevrouw **Goossens** vindt steun van de griffie aan burgers over de thema's die in de raad worden besproken, een sympathiek idee. Op dit moment ervaren burgers al veel hulp van de griffie. Het gaat nu nog veelal om het proces, maar het is ook belangrijk om hen inhoudelijk te informeren over de onderwerpen. Dat komt ten goede aan de discussie in de stads rondes. Spreekster stelt voor om daarover aan de hand van een voorstel, onder andere ook over de formatie van de griffie, bij de bespreking van de voorjaarsnota verder te spreken.

Wethouder **Gerats** prijst het werk van de werkgroep. Het college heeft geen opmerkingen over de resultaten.

De **voorzitter** constateert dat de meeste fracties zich kunnen vinden in het voorliggende stuk. De fracties zijn verdeeld over de ingediende voorstellen voor aanpassingen en het CDA heeft twee nieuwe voorstellen aangekondigd. Spreekster stelt voor om die in de raadsvergadering verder te behandelen en vraagt de aangekondigde voorstellen tijdig in te dienen. De fracties stemmen daarmee in. De voorzitter bedankt iedereen voor zijn bijdrage en beëindigt het overleg om 21.30 uur.